

מסורת הש"ס

(א) ויבנותו (ק) קדושין ג' ע"ב
פירוש ס"א (ב) ויבנותו כ
(ג) ויבנותו (ד) ויבנותו
(ה) ויבנותו (ו) ויבנותו
(ז) ויבנותו (ח) ויבנותו
(ט) ויבנותו (י) ויבנותו
(יא) ויבנותו (יב) ויבנותו
(יג) ויבנותו (יד) ויבנותו
(טו) ויבנותו (טז) ויבנותו
(יז) ויבנותו (יח) ויבנותו
(יט) ויבנותו (כ) ויבנותו
(כא) ויבנותו (כב) ויבנותו
(כג) ויבנותו (כד) ויבנותו
(כה) ויבנותו (כו) ויבנותו
(כז) ויבנותו (כח) ויבנותו
(כט) ויבנותו (ל) ויבנותו

תורה אור השלם

א ואלה עשרת הדיברות
אשר נאמר לך ביום הזה
ביום אסף עמך ישראל
במדבר סיני ויבנותו אל פסח
לדבר לפני ה' ויבנותו א
לדבר לפני ה' ויבנותו א

הגהות הב"ח

(א) ג' ב' ישראל סב
בעבורם כ"ד ואלו ה'
נחמק: (ב) שם דבר תורה
אילו נפטרם נמי שם:
(ג) רשעים ד' ב' נפטרם
פסול וי' לא נמר ונפטרם
כל' ד' תורה ונחמק נחמק:
(ד) רשעים ד' ב' נפטרם
דמקד קריב: (ה) ד' ר' קריב
וי' מוקד: ר' כ' נפטרם
מפטרם אכל פירוש קריב:
ולפי כ' פירוש נפטרם:
(ו) ד' ר' וי' כ' נפטרם:
פסול בגין אש ונפטרם אש:
(ז) באר' וי' חמא ד' נפטרם
ד' נפטרם: (ח) באר' ד'
פטרם מה שפטרם פלוגי
אש קריב: וי' ד' פ' ר' כ'
פלוגי: (ט) ד' ר' ד' וי' חמא
לי' נפטרם הבא ד' נפטרם:

מוסף רש"י

יקריב אותו. אל פסח אכל
מוסף יקריב אותו. קריב תורה
הוא. ד' חמא כ' נפטרם
יקריב ד' ר' וי' כ' נפטרם
ג' מלמד שבושין אותו.
לקים דבר נדרו (קדושין ג' א)
המנוחה. מוקד: ג' יוסי
פ' ואלו עצמה ביד
עבורם. שוהת מוקד סוכה
אם לוק' בעלה לנפטרם ואלו
פלו נפטרם ופלו.

חוקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

מה.

עין משפט
ג' מצוה

קא א מ"י פיר' מהל'
מפטרם קריבנות ה' ס'
פסח לאין קול:
קא ב ג מ"י פ' ס' מהל'
נדרשין ה' כ' פסח
פסח כ' טו"ס א"ה פ' ס'
קול ספיק' ה' קול ספיק'
פסח:
קא ב ד מ"י פ' ס' ומהל' ס'
טו"ס פ' ס' קול
ספיק' ח:
קא ב ה מ"י פ' ס' טו"ס פ' ס'
ספיק' ט:

רבינו גרשום

יקריב אותו. דלגבי עולה
אחור ויחור הוא וקאמר
מלמד דכופין אותו להקריב
כשנדר. ונחמק ליה דחוריה
ליה כפרה בקרבנו וגמר
ומתיר: כופין אותו. ליתן
גט לאחור שבושין אותו
להוציא בגין מוכה שחין
וכעל (פוליסום) כו: והם
נמי סכר. הוי מוכה שחין
מצוה לשמוע דברי חכמים
שנדרו כן ומתיר: אלא
הכיבן דוכינה וביני דאבנ'
אונסיה גמר ומקי: גט
מפטרם. ע"י ביד ישראל
כש: חולה עצמה בעבורם
לא שאנו עצמה לנפטרם.
הגם נמי נימא אבנ' אונסיה
הוא בעל הבית ומקי ליה:
מדרש שמואל היכא דהיב'
ווי. דגמר ומקי ליה: מאי
איכא למימר. אמאי אפי'
קריק בידן הוא ויש לו
דאבנ' אונסיה גמר ומקי.
אין דואי יש לו קריק.
והא דרב ביבי מסיירא הוא
ואניא עיקר. דאניא כי אם
מפטרם ולא בייחא כי אם
מפטרם בעלמא:

(א) נראה דל' שאנו את
בעלה לנפטרם.

(ו) אילימא מהא דתניא יקריב אותו. וא"ת אי מהכא גמר אפילו
תלוייה ויחיו נמי ממנה הוי וההיא דסיקריקין מוכה
דאינה ממנה והיא ר"י רואה לתוך דהכא הוי כמו מוכה דהא י' לו
כפרה חמת הקרבן וקוהה הכפרה ומגיטי נשים דעל' למוגמר מייחיהו
הוי נמי כמו מוכה שנפטר על ידי כך
משאר כסות ועונה אכל אי אפשר
לומר כן דל"כ גט מעושה שלא כדין
נמי יהא כשר ובהגדרה (גיטין דף פח:
ושם) אמר שמואל דפסול ומיך ר"י
דכל דבר שהוא מחויב לעשות הוי
כמו מוכה והכא הרי הוא מחויב להביא
קרבן ולקמן נמי מחויב הוא לגרש את
אשתו דמיידי צניטה שבושין אותו
להוציא אכל שלא כדין הוי כמו
תלוייה ויחיו דלא הויא ממנה:

יקריב אותו פסול שבושין אותו.
לא דמי דלמר דל' דפ'
שור שנגנא דרעננה ואלהה (ב"ק דף
מ.) חייבי חטאות ואשמות אין ממשיכין
אותן משום דכיון דלכפרה קאמרו לא
עבי משכנו דדוקא חטאות ואשמות
שנאוט על חטא לא עבי משכנו
שנאוט שמואלו חטא יהיה לו כפרה
אכל הכא נדר אי נדנה אין מכפרים
והא דקאמר יחא ליה דמיהו ליה
כפרה אכא למימר דהם נמי נימא אבנ' אונסיה
ישלם נדרו עונו ישא והא דלמר
במזכרת כהנים ובזבחים (דף ג.) ויבנותו
(דף ג.) דעולה מכפרת על חייבי עשה
הא אמר בפ"ק דזבחים (דף ג.) דעולה
דדון היא ולא מכפרת מקריפא (א)
מכפרת מקריפא לא מכפרת (ב)
אלא סברא הוא דאבנ' אונסיה
גמר ופסקי. וא"ת כיון
דמסבירא דיעין דלגב אונסיה גמר
ומקי אמאי אינטיקין קרא גבי קרבן
למיכתב דכופין אותו וי"ל דאי לאו
קרא הוי אמיתא אע"ג דגמר ומקי

יקריב אותו. קרא ימירא דהא כמדי
למיכתב יקריבנו אל פסח אכל מועד
לרצונו לפני ה': **מלמד שבושין**
אונס. להקריב מה שנדר: עד שיאמר רואה אני
אחור עד לאחר מתוך יסורין רואה אני
להקריב. והוא הדין לזבני אש אחר
רואה אני הוי זבני דגמר כללו להקטת:
דמיהו ליה כפרה. וכי אמר רואה אני
ודאי כלל שלם קאמר: וכן אפס אומר
בניני נשים. בהך דמקד (מבנות עו):
ואלו שטופין אותו להוציא מוכה שחין
ובעל פוליסום דכופין ומיך אותו עד
שיאמר רואה אני דותנאן מדעתו משמע:
דלמא. התם נמי כי אמר רואה אני
גמר כללו לגרשה דמנהו ענידי
מאחר שחייבוהו דכופין ומיך אותו:
אלא. רב הונא מסבירא דדיה קאמר
דמתוך יסורים גמר כללו ומקי האיל
ואיכא דמיהו יסורים ומתן מועת דלא
מפסיד מדי: **גט הפטושה.** שבושין
אחור לנעל להוציא. אש ישראל הוא
כשר שפכוהו ישראל וכגון דלמר רואה
אני: **עבורם פסול.** ואע"ג דלמר
רואה אני. וקא ס"ד דמקשה דבישראל
כשר משום דמנהו לשמוע דברי
חכמים ובעבורם פסול כיון דליכא
מנהו אבנ' אונסי' לא נמר (א) ומקשה
ומגרש וקשיא לרב הונא דכיון דליכא
מנהו לא מקני אבנ' אונסיה:
ובעבורם. אש אלו רואים לכוף על
ידי עובי' ויהיה הגט כשר מלמדים
אנו לעבורם שיאמרו לה כשר מה
שישראל אומר לך דהשתא נמי
מנהו לשמוע דברי חכמים: **הסס**
נמי נימא אבנ' אונסי' גמר ומגרש.
דהא לא מפסיד מדי דומיה דזבני
שמקבל דמי שדהו דכיון שאשמו שונאמו
ובלא גט נמי לא מעמוד אכלו וגט זה
אינו אלא להמירה לאחר' לא מפסיד
כלום: **אילו בעבורם כשר.** דלגב אונסיה גמר וגרש דלא מפסיד
מדי דכפרשיט: **פסול.** מדרגתן ואריכה גט אחר ומיהו אש פטושה
ידה וקבלה קדושין מאחר לריכה גט מזה ומזה: **וסולס עמלה ביד**
עבורם. להנחין לו ולזנות עמו עד שיכירה את בעלה לגרשה:
נימא אבנ' אונסיה. דסיקריקין גמר ומקי נעל הבית כיון דיהיב
ליה חזי ולא מפסיד מדי דהיינו תלוייה חזין: **מודה שמואל דהיכא**
דיחיו ליה חזי. זה הלוקח מן הסיקריקין כשחור ולקח מבעל הבית
יחב ליה חזי לנעל הבית דלגב דמקבל חזי גמר ומקי דהיינו תלוייה
חזין אכל בלא מעות לא גמר ומקי דהא רב הונא נמי תלוייה חזין
קאמר אכל תלוייה ויחב לא הוי זבני דאמר: **ולרב בני דמסיים.** לעיל (ומי):
במילתיה דרב נחמן דלמר גולן שהביא ראייה אין ראייתו ראייה ואין
מעמידין שדה בידו ואוסף רב ביבי אכל מעות י' לו לגולן שנתן
לגולן אלמא ס"ל לרב ביבי דאפי' נתן הגולן לגולן מעות לא קנה
תלוייה חזין לא הוי זבני הדיון להך משנה דסיקריקין דלי נתן
הסיקריקין או הלוקח ממנו לנעל הבית מעות דמי השדה לא
קנה וקשיא לרב הונא: **מימרא הוא.** שהיה אומר משום אחרים
ואינה לא משנה ולא ברייתא. ואי הוה אמר לה רב ביבי
משמיה דנפשיה הוה מהדר גמרא גמרא אגבירא קרמיה דתמיה:

לפני עכו"ם כיון שהעישו על פי דיני ישראל לאו היינו לפני עכו"ם
דבר תורה אפילו בעבורם כשר. כיון דנדין מעשים כמותן
דלמא שמואל בהגדרה (גיטין דף פח: ושם) ומאי נפקא מינה אש תולה בעכו"ם ומפסקת עמלה מיד בעלה דכיון דכדן
עבדה וגם חכמים היו כופין אותו להוציא וי"ל דגזרו כדין אלו שלא כדין וא"ת להוציא עמלה דמפרש בהגמר דבעכו"ם פסול
דבר תורה משום לפניהם ולא לפני עכו"ם ועכו"ם לאו בני עישוי נינהו תקשה ליה לרב הונא אמאי פסול נימא דלגב
אונסיה גמר ומגרש וי"ל כיון שעל ידי כפיית עכו"ם טתנו הוי שלא כדין ושלא כדין הוי כמו מתנה דכפרשיט לעיל וא"ת
ואמאי מייחא הכא דרב משרשיא ההוא דהתם הוה ליה לאיתמי (א) דהא אמר התם דהא דרב משרשיא דנותא היא וי"ל דלפי סדרת
התקפה דמשיב עכו"ם בני עישוי מתוך לו דפרק ליה בעכו"ם אמאי פסול ולי לאו דבני עישוי נינהו לא הוה פריך ולא מדי
דהוי כמו מתנה ולסבירתו משני ליה דרב משרשיא: **הא** איתמר ע"ה אבנ' רב לא שנו. תימא לרשכ"א דמשמע דלא אמר רב
הונא תלוייה חזין וזבני זבני אלא בשטר אכל בלן חזק וקי לא ויין דלגב אונסיה גמר ומקי מה לי האי ומה לי האי ועוד
הקשה דקאמר ומירה שמואל היכא דיהיב חזי משמע דלרב קי אפי' לא יהיב חזי ואמאי והא תלוייה ויחיו לא הוי מתנה ומיך
דכיה פלוגי ר' שמואל דקסבר רב דאי לא היה עבד שטר שמואל סבר דמתנתו אונס עבד שטר אכל לחריה
לא היה מקבל כדאמר בהנחין (שם דף נח.) עד שיכתוב לו אחריות נכסים: **אמר** רבא האביתא תלוייה חזין וזבני זבני.
לאו דוקא נקט תלוייה דאפילו כלל יסורין אלא מתנתו אונס ממון כי ההוא מעשה דפרדיקא (לעיל דף מ.) הוה זבני ואם מסר
מודעה לא הוה זבני דקיימא לן כרז הונא (דמתניין) מודעה אונסיה דכפרש הקוטרס ודוקא מכר אכל מתנה תלוייה ויחיו לא
הוה מתנה אפילו לא מסר מודעה אי דידעי עדים אונסיה והיכא דמסר מודעה אפי' לא ידעי אונסיה כתבין וכן בגיטין
והיכא

